

Življenjsko pot popisal v knjigi

Franc Kosel z Mišač pri Radovljici je napisal knjigo o svojem odraščanju, šolanju, karieri in zasebnem življenju. Karierno pot je začel kot tkalski vajenec, pred petimi leti pa se je upokojil kot redni profesor.

DINA KAVČIČ

Dr. Franc Kosel – med drugim je bil predstojnik katedre za mehaniko ter oddelka za letalstvo in vodja laboratorija za nelinearno mehaniko ljubljanske fakultete za strojništvo, ki jo je dve desetletji vodil tudi kot dekan – je zamisel, da bi napisal knjigo, dobil pri dveh kolegih, prav tako profesorjih. Eden je opisal svojo družinsko zgodbo, drugi se je posvetil strokovnim člankom. Dr. Kosel pa je, matematično povedano, v svoji knjigi uporabil presek obeh pristopov. V svoji bogati karieri se je ukvarjal predvsem z mehaniko, ki je osnovna veda, na kateri temelji strojništvo. 'Mehanika je računski opis, kako neka nosilna konstrukcija čuti nosilne obremenitve. Veliko mehanike je tudi v gradbeništvu, a v strojništvu gre za širše področje delovanja, kjer je treba razne funkcionalne elemente podpreti z natančnimi izračuni.

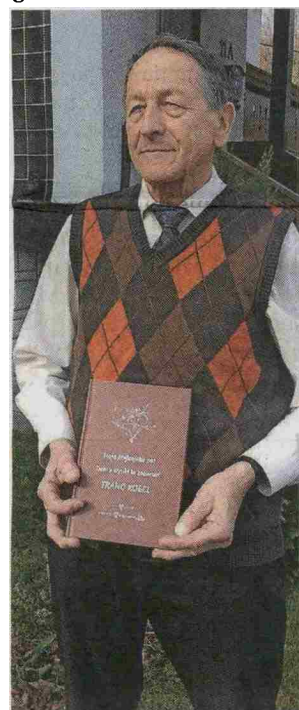
Vse življenje, že odkar je bil vajenec v kovinarski tovarni v Kranju, je naročen na revijo Življenje in tehnika. Od nekdanje je rad spremljal polete v vesolje, izstrelitev Sputnika, prvega vesoljskega satelita, polet psičke Lajke in vse druge podvige. Sateliti so bili napajani s sončno energijo, kar je omogočila parabolična antena, ki so jo izdelali iz gradiva z oblikovnim spominom, ki ima to lastnost, da se pri določeni temperaturi »spomni« svoje prvotne oblike. O tem je prvič bral v omenjeni reviji v srednji šoli. Kasneje v svoji karieri je bil eden redkih, ki

je na fakulteti začel razvijati prav mehaniko gradiv z oblikovnim spominom. Na tem področju je pri njem doktoriralo precej študentov in skupaj so marsikaj naredili v dobrobit medicine in nekaterih fleksibilnih elementov v strojništvu.

Franc Kosel je karierno pot začel kot tkalski vajenec, a bolj kot blago so ga zanimali stroji, ki so blago tkali. Starša sta imela zanj druge načrte, saj sta želela, da bi ostal doma na kmetiji, a Franc se je po opravljeni kovinarski vajenski šoli vpisal v srednjo tehnično šolo, kjer je dobil štipendijo. Ker je bil zelo dober dijak, se je odločil za nadaljnji študij. Na fakulteti je že po prvem letniku postal demonstrator in je učil svoje sošolce. Diplomiral je, šel k vojakom, in ko se je vrnil, ga je na fakulteti že čakalo mesto asistenta za matematiko.

Po naravi ni politik, zato je večkrat naletel na ovire, kar mu je povzročalo težave tudi kasneje pri napredovanju. Kljub temu je s svojo delavnostjo in nadarjenostjo za znanost dosegel, da je postal vodja katedre za mehaniko, vodja letalskega oddelka in kasneje celo dekan fakultete. Bil je tudi vodja programske skupine za mehaniko in dolgoletni predsednik doktorske komisije. Pri njem je diplomiralo dvesto študentov, 15 magistrskih podiplomskih študentov in doktoriralo 28 doktorandov. Med študenti je bil priljubljen in je za svoje pedagoško delo dobil priznanje študentske organizacije. Kot predavatelj je bil večkrat vabljen na mednarodne

konference na Kitajsko, Japonsko, v Avstralijo, po celi Evropi, v Kanado, Severno in Južno Ameriko. Leta 2017 je za svoje življenjsko delo prejel državno priznanje Zveze strojnih in inženirjev in tehnikov Slovenije. Upokojil se je leta 2015, star 72 let. Po petinštiridesetih letih bivanja v Ljubljani se je s soprogo preselil nazaj na Gorenjsko, v domačo vas Mišače. Kdor bi rad izvedel več zanimivosti iz življenja in dela prof. Kosela, lahko to prebere v njegovi knjigi. Knjigo boste lahko, takoj ko se bo po epidemiji življenje spet vrnilo v stare tirnice in bodo prenehali veljati izredni ukrepi, po zelo ugodni ceni kupili na Gorenjskem glasu.

Dr. Franc Kosel